

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi
részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési di-
jak küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel

Városunk rendezése.

Volt idő, nem is oly nagyon rége, mikor a városokban és falvák mindenki gusztusa, izlése szerint építkezhetett. Nem törődött a célszerűséggel és szépségügyi szempontokkal senki. Innét a sok kanyargós, görbe-görbe utca, a kiépített, beépített házsorok, melyek szurják a szemmértéket és sértik a józólést, hátrányára a szépségügyi szempontoknak.

Ma azonban már törvények és szabályrendeletek irányítják a város belterületén az építkezéseket és ezek megszabják nem csak az utcák irányát és szélességi vonalait, hanem azt is, hogy hol, minő anyagból és minő szabályok szerint szabad építkezni. A mi magában helyes is, csak az a baj, hogy a törvény és szabályrendeletek végrehajtói nem tudják azokat a gyakorlatban elég helyesen érvényesíteni.

Ott van elrettentő például az Uri-utca. Helyes szabályozás mellett egyike lehetett volna városunk legszebb keresztutcainak. A mostani szabályozással pedig el van bicskázva az egész utcavonal ugyanarra, hogy többé nem lesz belőle formás utca. Mert a szabályozás a helyett, hogy megállapított volna egyenes irányú főutca vonalat, kisebb, nagyobb mértékben rendre meghagyta az utcavonal töréseit.

De még ott is, hol telne a térből, nem telik az észből az utcavonal szabályozása. Mi szükség volt például a Fő-utcán bejövő kövezetet a Szentháromságterén megtörni a helyett, hogy egyenes vonalban behozták volna a nagy templom és a városháza elé? Semmi egyéb, minthogy sajnálták azt az egy-két darab akácfát kivenni és ujjakkal pótolni, mit az utcaszabályozás követelt volna.

De a gondatlanság másutt is mutat föl arcpirító példákat, melyek azt látszanak bizonyítani, hogy sok tekintetben fej nélkül történik városunk igazgatása.

Szándékosan mellőzöm a putri főlemlítését, mely kiáltó példája az építkezési gondatlanságnak. Annak idején azért hagyta azt figyelmen kívül az előljáróság, mert a putri külterületnek tekintette. Aztán előljárósági és közigazgatási beleszólás nélkül építkezett mindenki, ahogy akart, meg ahogy birt és ennek a

következményeképen előállott egy putrinak keresztelt tűz és járványfészkek közvetlen a város szomszédságában.

Kérdem már most, nem helyesebb lett volna-e, ha akár az előljáróság, akár a főszolgabírói hivatal kezébe vette volna akkor, mikor az építkezés történt, ezen ügyet és megállapította volna az utcák vonalait, és kimérette volna az egyes házhelyeket úgy, miként az újonnan épült, munkás lakókkal tette és lett volna ott a közegészségi és tűzbiztonsági szempontoknak megfelelő városrész a szegény emberek számára? Ma pedig meg van csontosodva egy miazmás állapot, melyen kisajátítási költségek nélkül többé segíteni nem lehet.

Ez a kényelmes külterületi köpönyeg ismétlődött a Piroska- és Döme-város építése alkalmával. Ezeket is külterületnek tekintette akkor, pajtáskodás okáért, az előljáróság. Azért létesültek ott kisebb-nagyobb mértékben, a putribeliekhez hasonló állapotok. Különös botrányos a Döme-városban az utcák keskeny volta és kanyargós alakja, melyeket jó izlésű előljáróságnak egyáltalán nem lett volna szabad rendszert szempontjából megtörni.

Igy van agyon szabályozva a Dohány-város is, hol az utcák rendre hegyes szögben ékelődnek a szegedi főútra, mintha csak Budapesten a Váci-körutat vette volna mintának az előljáróság.

Tudom, azt fogják ezekre elvenvetni, hogy nem avatkozhatott bele ezen építkezésekbe az előljáróság, mert nincs rá szabályrendelet. De ha nincs, ez is csak az előljáróság mulasztása. Hát ha tud szabályrendeletet alkotni a kéményseprésről, meg verébfogásról, talán csak az építkezésről is kimondhatta volna, hogy aki a város környezetében két kilométeren belül építkezni, tartozik a város belterületére érvényes szabályrendeletekhez alkalmazkodni, mert előre látható, hogy ezen területek rövid időn belül a város belterületéhez csatoltatnak.

És még egyet. Az előljáróság makacsul ragaszkodik azon eszméhez, hogy a furdősor és a Keresztény gőzmalom, illetve Döme- és Piroska-városok közt levő területet nem osztja ki házhelyeknek? Hát miről jó ez a nyakaskodás, mikor

annak a területnek úgy is az a rendeltetése?

Annak idején így tett a Dohányvárossal is. A közgyűlés leszavazta, hogy a dohányosor és dohányraktárak közt levő területet nem adja oda házhelyeknek és ezen indokolatlan határozatával alapját vetette meg a Piroska-városnak. A Dohány-városban pedig utóbb is kényszerült házhelyeket osztani.

Ez is mutatja, hogy az idő követelményének nem lehet utját állani. Sokkal helyesebb lenne tehát, ha az érintett területet házhelyeknek osztaná ki a város és ekként a Piroska- és Döme-városokat a belterülethez csatolná. A befolyó összegeken pedig a város környékén, a város fejlődésére, újabb területeket vásárolna és evvel kapcsolatban gondoskodnék arról is, hogy a szegénysorsu lakosság is kapjon olcsó építkezési helyet, mert különben, a mint a kezdet mutatja, a temető északi részén a válykos gödröket ép úgy befogják lassanként építeni, mint ahogy déli részén a homokbányát beépítették és az előljáróság jóvoltából még egy másik putri is előfog állani. Amit nem is lehetne bűnül róni a szegénységnek, mert elvégre annak is joga van az élethez és ha az előljáróság nem gondoskodik róla, segít magán ahogy tud.

Hegyi Antal.

= A szüret. Javában folyik a szüret. A szőlős gazdák sietnek a termés betakarításával, mert a pörkölő hőség különben megfélezi a gerezdeket, miket Isten fáradságuk jutalmául adott. Mennyiségre az idei termés csak fele a múlt évinek, de minőségre fölötte áll a tavalyi termésnek. Ára pedig kifogástalanul jó, mert 16-18 forintjával megveszik hektóját a mustnak. Most azok a nyertesek, akik nem siettek termésük eladásával; mert míg szüret előtt nem adtak többet 13 frtnál hektójáért a mustnak: addig most a szüret idején, mondhatni, veszik, ahogy adják a termelők. Mi arra enged következtetni, hogy még magasabb ára lesz a kiforrott új boroknak, mert a kereslet általában igen nagy. Így tehát, ha mennyiségileg nem is áll arányban a jelen év termése a múlt évivel, mégis a jó áránál fogva szép bevételük lesz a termelőknek. Mi eléggé tanúsítja, hogy a szőlőműveléssel mindinkább érdemes foglalkozni.

A rendezett tanács

olcsóbb Pápán, Szombathelyen, Szolnokon, Vácon, Karcagon, Nagy-Kikindán, mint a sokkal kisebb és egyharmadrész munkát teljesítő nagyközségi szervezet Csongrádon.

— Durbints sógorék gazdálkodása madártavlatból. —

III.

Itt tehát csak arról van szó, hogy 97 ezer koronát költsünk el a falusi szervezetre, amelyhez kell 6 jegyző, 6 tanácsnok, 12 becsűs, 8 végrehajtó, 36 rendőr és 37 mezőőr fej nélkül, 97 ezer korona költséggel és semmi munkával? vagy pedig legyen polgármesteri, gyámügyi és rendőrkapitányi hatósága sokkal kevesebb (81 ezer korona) költséggel és háromszor akkora munkával mint ma.

Itt csak egy polgármester 4800 kor., a jogtudományi készütséggel bíró egyik árvaszéki ülnök, mint tanácsnok 2400 kor. és a rendőrkapitány 2400 kor. fizetése lenne beállítandó, amelyek összege 9600 koronát tesz ki.

Ha azonban a 6 jelenlegi kupaktanácsot elbocsátja a város — 3300 koronát, ha a fejnélküli 36 rendőrből, a felesleges tűzoltókból elbocsát négyet, 1800 koronát, a felesleges 12 becsűsből hatot elbocsát, 3000 koronát megtakarít, s végre megszabadul a járási terhek illetményeitől is, ha rendezett tanács lesz — s e címen évente 2360 koronát megtakarít. Így tehát a 9600 korona a polgármesteri, árvaszéki és rendőrkapitányi hatóságok az eddigi kupaktanács helyett, még 860 koronával olcsóbbá kerülnének.

Hiszen a legbugrisabb tanyai paraszt is befogja ösmerni, hogy ez az olcsóbb és jobb. S ha azt mondaná neki az ember:

— Hallja kend, határozni kell most magának a fölött, hogy mire költse el a város a kend pénzét, a nyuzásra, vagy a segítésre? bizonyosan az utóbbit fogja választani. Vagy nem végtelen ostobaság, hogy kend is, meg az adófizető közönség többi tagja is évről-évre engedik a kést beljebb vágni a hátuk husába? Kend megterheli magát azért, hogy 12 becsűst, 8 végrehajtót, 36 fejnélküli rendőrt, s még hasznavehetlenebb 37 mezőőrt tartson a hátán? Hát van-e nagyobb komédia ennél Magyarországon, mint az, hogy a közönséggel elhitették, miszerint végromlás lenne Csongrádnak, ha ezeket a piócákat lerázná a hátáról?

Hiszen 10460 koronába kerül a fent említett felesleges állások díja, holott a polgármesteri, főkapitányi és árvaszéki hatóság csak 9600 koronát igényelne, és lenne egy polgármestere, feje a városnak, aki képviselné, védené, érdekeiben tevékenyen eljárna, s megszüntetné a jelenlegi falusi rendszert, amelynek durvaságáról egész legendák keringenek a közönség körében. Az adóleszállításról, a takarékoságról, jobb gazdálkodásról pedig még álmodni sem lehet addig, amíg Göre Gáborék kormányozzák a várost, olyan sikerült bérleteket csinálnak, mint a kukorica raktár, vagy olyan örületes tervekkel állanak elő, mint a homlokzat elcsufítása 15 ezer korona költség mellett, a népkert felosztása, a kistrét felosztása, a bokros felosztása s a bökényi gazdasági telep 20 hold elpredálása.

Így prédálja az adófizetők pénzét a rendőrségre is, anélkül, hogy észre venné, miszerint nem ér semmit vele, amíg rendőrhatalmát vissza nem szerzi.

De érdekes az összehasonlítás a többi kiadások tekintetében is. Így p. l. fűtésre, világításra, tisztogatásra elköltönek Vácon 2500 koronát, Pápán 2700 koronát, Szombathelyen 4700 koronát a polgármesteri, árvaszéki és főkapitányi hivatalokra; Csongrádon ellenben 5500 koronát költenek el a Göre Gáborék a falu házának fűtésére és világítására.

Csongrádon irodaszerekre, papirokra és nyomtatványokra 5300 koronát költenek el: sőt előre nem látható kiadásokra is 3000 koronát vesznek fel: azonban ha

kell papír, toll — ritka tárgy mint a sáfrány, ha pedig a költségvetés kinyomtatását kérik az adófizetők, arra nincs pénz. De nézzük csak tovább, utazásra elköltönek 1600 koronát, butorokra 5000 koronát, épületek fentartására 13 ezer koronát. És hogyan gondozzák az épületeket! Göre Gáborék kiadták most bérbe a falu háza padlását 200 koronáért kukorica raktárnak — s majd jövőre 10 ezer koronába kerül annak kitarozása.

Vácon irodaszerekre és nyomtatványokra 4000 koronát költenek, pedig ott évente kinyomtatják az évi jelentést, zárszámadást és költségvetést; azonkívül pedig az árvaszék, főkapitányság és polgármesteri hivatalok 40—50 ezer ügydarabját látják el papírral és blankettákkal. Épületek fentartása ott csak 5000 koronába kerül, pedig ott 13 ezer koronát jövedelmeznek azok, Csongrádnak pedig alig 2000 koronát hoz be két bérháza. Vácon butorok beszerzésére csak 300 koronát, utazásokra 900 koronát költenek.

Pápán előre nem látható kiadásokra 2000 koronát, utazásra 700 koronát, butorokra 400 koronát, épületek fentartására 7400 koronát költenek, de jövedelmeznek 26 ezer koronát. (A villanyvilágítás jövedelmez 14 ezer koronát.) Nyomtatványokra és irodaszerekre 3800 koronát. De fentart egy zeneiskolát 500 korona segélyvel, itt meg egy templomi énekharosincs. Sétatek gondozására 2000 koronát, utcák tisztítására és öntözésére 7000 koronát, de a szemét trágyából bekapják nagy részét, Losonc, Nyitra és Szombathely (utóbbi 16 ezer koronát) tiszta hasznot kap a házi szemét kihordásból, illetve a tözsegrágya gyárral kötött szerződés folytán.

Szombathely előre nem látható kiadásokra 2000 koronát, butorokra 500 koronát költ, épületek fentartására csak 8000 koronát fordít, de jövedelmeznek épületei 92.772 koronát. Persze ott évente gondozzák az épületeket, itt amióta felépítették a városházát és nagyiskolát, azóta az ablakait egyszer sem festették be, s most ujakat kell csináltatni Göre Gáborékna, akiket a magtár épület tatarozására és az udvarnak kitarozására évekig kellett a felettes hatóságnak rákényszeríteni.

Vaknak kellene lennie annak, aki tehát ne látna be, hogy az ország legdrágább falusi szervezete Csongrád községi előljáróságáé; sőt a 109 város rendezett tanácsánál drágább, holott csak helyes munkabeosztás kellene hozzá és minden áldozat és minden személyszaporítás nélkül meglehetne a rendezett tanácsot csinálni, ha van egy polgármester és egy árvaszéki ülnök. Hiszen a sokkal nagyobb Ceglédnek 86 ezer koronába kerül csak rendezett tanácsa, holott Csongrád 97 ezer koronát fizet a kupaktanács fentartásáért.

Pedig a rendezett tanács olcsóbb lenne. Ugyanis akkor a II. jegyző lenne adóügyi tanácsnok, a III. jegyző alkaptány, a IV. iparügyi előadó és békebíró, az egyik segédjegyző az árvaszékhez, a másik a rendőrkapitánysághoz lenne beosztva s így az egész rendezett tanács nem csak nem kerülne egy fillér költségbe sem, sőt 148 ember helyett elég lenne 120 ember alkalmazni, akik mindnyájan dolgoznának.

(Vége köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Színház építés.** A mult héten Csongrád város érdekében Kovács Elemér II. jegyző, a szinpártoló egyesület elnökével és néhány egyesületi taggal fent jártak a kultuszminiszteriumnál, a megígért államsegély kiutalványozása végett. Az államtitkár, Molnár Viktor dr. előadta, hogy a kiutalás meg fog történni, de az illető előadó Dr. Csathó Kálmán még szabadságon van s így az elintézés az ő hazaérkezése után fog megtörténni. A legközelebbi

közgyűlésen szóba fog ez az ügy kerülni és akkor nagyon helyes lesz, ha a közgyűlés megbizsa az előljáróságot, hogy keresse meg küldöttség útján a főispán urat is, az előljáróság és szinpártoló egyesület egy-egy tagja pedig Barabás Béla és Hentaller Lajos országos képviselőket is keressék fel az iránt, hogy utalják ki a megígért 40 ezer korona államsegélyt, mivel a kész tervek is e szerint készültek el, s ha a minister kevesebbet utalna ki, akkor nem lehet építeni. Különben az lenne a leghelyesebb, ha a szentesi, ceglédi, kecskeméti, félegyházi szinpártoló egyesület, az országos színész-egyesület útján, és gr. Pestetich elnök útján, hogy szervezzék meg az alföldi szinikerületet olyképp, hogy előbb színházakat építsenek a vidéken, ezen a magyar vidéken és akkor aztán a kecskeméti társulattal összeköttetésben állanának.

— A csongrádi dohánybevéltő hivatal.

A m. kir. pénzügyigazgatóság értesítette Csongrád községet, miszerint az itteni dohánybevéltő hivatalt a pénzügyminiszter f. évi dec. hó végén beszünteti. Nagyon óhajtanók tudni a községi orvosok véleményét e kérdésben, s még inkább a pénzügyi bizottságot, mert remélhetőleg Kovács II. jegyző a pénzügyi bizottság javaslatát is ki fogja kérni, mielőtt közgyűlés elé vinné az ügyet. A kérdés nagyon fontos, mert a dohánybevéltő előtti téren még egy nagy üres telek van, amelyet szintén kár haszontalanul hagyni, hanem elkeríteni és mint az épület előtti udvarkertet parkiroznak. Itt aztán lehetne idővel az orvosnak is bentlakása, s idővel kifejlődhetnék egy nagy és célszerűen berendezett kórház. A jelenlegi épület, ha a vasuti utca nyitása létesül, 4 oldalon utcahomlokzatot nyerne és akár bérbe adva busásan meghozná a befektetett tőke kamatait s lenne ingatlana, amelynek rohamosan emelkednék értéke a csatornatorlat létesítése esetén.

— A kántor választásra már eddig is

sok jó kántor érkezett városunkba. A pályázók között ott lesz Kalmár Illés salgótarjáni főkántor is, akit a Szeged-rökusi kántori állásra a bizottság első helyre kandidált, mint a pályázók legkitünőbbjét; kinek remek, tiszta bariton hangja és igen szép orgona játéka van; a csongrádi választó képviselők pártfogásába a legmelegebben ajánljuk, mint kitünő kántort.

— Londoni magyar kiállítás.

Londonban az 1908-ik évben Magyarország mezőgazdaságának, iparának és kereskedelmének külföldre gravitáló cikkeiből rendezendő magyar kiállítás eszméjét vetette fel hazánk több tekintélyes vezetője. E kiállítás létesítése céljából Budapesten a gazdasági és társadalmi tényezők bevonásával előkészítő bizottság alakult, mely célul tűzte ki a tervezett kiállításnak oly irányu rendezését, hogy ezáltal a külfölddel intenzívebb összeköttetést teremtsünk s kivitelle kinálkozó áruink és cikkeink céltudatos elhelyezését minél szélesebb körben biztosítsuk. Az előkészítő bizottság a szegedi kereskedelmi és iparkamarát is felkérte, hogy ebben a törekvésében támogatssa, — s a kamara kerületéből jelentkezni kívánó kiállítók számára tájékoztató adatokat közöljön. A kamara méltányolva a kiállítás közgazdasági jelentőségét, felkéri a kiállítani szándékozó kereskedőket és iparosokat, sziveskedjenek a kamarát szeptember hó 30-ig minden kötelezettség nélkül értesíteni, hogy e kiállításon mily cikkeikkel kívánnak résztvenni. A kiállítás részleteiről később fogja a kamara az érdekelteket részletesen tájékoztatni.

— **A drágaság ellen.** A pénzügyminiszteriumban, mint értesülünk, a minisz-

terelnök utasítása folytán tanulmány készül, amely az elemi szerek és az elsőrendű szükségleti cikkek drágaságával, ennek a drágaságnak a mértékével, okaival foglalkozik. Hivatalos és magán egy az országra, mint egyes nagyobb külföldi helyekre kiterjedő adatgyűjtés eredménye ez a tanulmány. Célja pedig az, hogy egy szaktanácskozmány tárgyalásának alapjául szolgáljon, amelyet a miniszterelnök ebben a kérdésben összehívni kíván. A drágaság okai között természetesen olyanok is vannak, amelyek a világgazdasági fejlődési tüneteivel függnek össze és amelyek ellen ennél fogva semmiféle kormányzati hatalom sem tehet semmit. Vannak azonban viszont okok, amelyeknek hatását ellensúlyozni, vagy legalább is enyhíteni a közhatóságok és a társadalom igenis képesek. Erre kell majd a teendők megállapításánál kiterjeszkedni.

— **Beszüntetett hajóközlekedés.** A M. F. T. R. T. Szeged és Csongrád között a hajóközlekedést beszüntette. A beszüntetés a Tisza alacsony, vizállása miatt van.

— **Leszurták a tápéi bíró fiát.** Véres eset tartja izgalomban a különben csendes Tápé lakosságát. Korcsmai veszekedéstől, bortól nekihevült legények megtámadták a községi bíró családját, a bírót és feleségét saját házuk előtt leverték, a bíró fiát pedig életveszélyesen megsebesítették. Az előjáróság telefonon értesítette a szegedi kir. ügyészséget az esetről, mely a következőképpen folyt le: Vasárnap délután a tápéi korcsmában Révész Mihály, a bíró fia szováltásba elegedett Kacska Mihályval, akinek — nagy haragjában — egy üveget vágott a fejéhez. A szétmálló üveg egy szilánkjá megverezte Rozik Imrét, mire a két legény, bosszút lihegve hagyta el a korcsmát. Kimosták és bekötötték egymás sebeit, aztán fölbujtották legénytársaikat és ahogy leszállt az est, Révész bíró háza elé vonultak. Lehettek vagy tizenöt, mind a falu legszilajabb, leghevesebb vérű legényei. Először csak zajongtak, lármáztak, fútyultak, majd fenyegetőzni kezdtek: — »Most gyere ki, te bitang! Révész Miska állj elő, ha van kurázsidd! ordították vesztül. Révész Miskának azonban semmi kedve sem volt szembe szállni a tulerővel, hanem kiküldte az apját, hogy bírói tekintélyével riassza el a zajongókat. A legényeket azonban a bosszuérzete annyira elragadta, hogy dühükben földre rántották a köztisztviselőt álló ősz bírót, a feleségét pedig, aki segítségére ment, szintén bántalmazták. Valaki a karjára vágott egy vastag bottal és súlyos sérülést ejtett rajta. Révész Mihály, mikor a kerítésen belülről látta, hogy milyen bajban vannak a szülei, elszántan kilépett a kapun és birokra kelt a duhajkodókkal. A birkozásban, a tulerővel szemben, természetesen a rövidebbet húzta. Kacska Mihály és Rozik Imre agyanis bicskákkal támadtak rá és úgy fölmetszették a hasát, hogy a belei kifordultak és öntudatlanul esett össze. Szegedről rögtön orvost vittek ki a súlyosan sebesülthöz, aki az orvos véleménye szerint aligha marad életben. Rozikot és Kacska letartóztatták. A legények azzal védekeznek, hogy ők nem gyilkos szándékkal rohanták meg a bíró házat és a bicskát is csak önvédelemből használták.

— **A pálinka áldozata.** Dudás Elek 40 éves agglagény a tanyák között járt és ott tul sok pálinkát ivott meg. A pálinka annyira megártott neki, hogy annak következtében szélütést kapott és azonnal meghalt.

— **Felakasztotta magát.** Folyó hó 23-án éjjel Almási János 21 éves fiatal ember ismeretlen okból öngyilkos lett, felakasztotta magát és meghalt. Levelet nem hagyott hátra, melyből meg lehetne állapítani, hogy mi okból vált meg az élettől.

— **A bicska.** Dudás Mihály több társával f. hó 22-én éjjel Faragó György vendéglőjében mulatott. Ugy éjjel tájon, mikor már jól tele itták magukat, hazafelé

indultak. Alig haladtak azonban néhány lépésnyire, valami csekély szóváltás miatt egyik, Busa nevű cimborája bicskát rántott és Dudást úgy oldalba szurta, hogy igen veszedelmes sérülést ejtett rajta, amennyiben a tüdőjét is megszurta. A bicskázó legényt feljelentették a bírósághoz.

— **Buziásfürdő** új tulajdonosa, Mutschong Jakab, modern berendezésű szén-savmüveket állított fel, melynek rendelkezése a buziásfürdő világhírű szén-savforrásokat kiaknázni és természetes folyékony szén-savat szállítani mindennemű ipari célokra. Miután ezen szén-savmüvek karterlen kívül vannak, bizonyos, hogy mindenki igyekezni fog természetes, vegyileg legtisztább folyékony szén-savat beszerezni és későbbi szükségleteinek céljaira is biztosítani s így nem lehetetlen, hogy a vállalat nagyszabású berendezése dacára, későn érkezett megrendeléseket nem lesz képes eszközölni.

— **A „Budapest” jubileumi diszalbuma.** November 15-én lesz éppen harminc esztendeje annak, hogy a „Budapest” nemzeti és kulturális nagy hivatásának útján megindult. 1877. november 15-én jelent meg a „Budapest” első száma és e naptól fogva szakadatlanul egy cél, egy eszme, egy törekvés szolgálatában áll, a mely cél, eszme és törekvés: Magyarország önállósága és függetlensége. A „Budapest” jubileumi ünnepét olvasói előtt az által is emlékeztetéssel és kedvessé fogja tenni, hogy olyan karácsonyi ajándékot ad előfizetőinek, amely páratlanul áll a magyar sajtóban. Ez a „Budapest” jubileumi diszalbuma lesz, mely „Harminc év” címmel, művészi díszkötésben, 20 íven, képből és szövegből mondja el a lap harminc éves történetét. Irni fognak abba politikai, társadalmi és irodalmi életünk legkiválóbb alakjai, a „Budapest” volt és jelenlegi munkatársai úgy, hogy az szellemi tartalmával és remek illusztrációival is minden eddig megjelent hasonló munkát messze felül fog mulni. A könyv minden háznak díszbe lesz és bolti ára 20 korona. A jubileumi albumot ujonnan belépő előfizetők is megkapják, ha most legalább egy negyedévre 6 koronával előfizetnek. A „Budapest” előfizetési árai: egész évre 24 K., fél évre 12 K., negyed évre 6 K., egy óra 2 K. Mutatványszámokat kívánatra bárkinek szívesen küld a »Budapest» kiadóhivatala Bpsten, IV., Sarkantyus-utca 3.

— **Mi lesz ősszel?** A magyar társadalmi és politikai élet legnagyobb kérdései az idei őszre halmozódtak össze. A politika előjegyzési naptárában őszi dátummal szerepelnek a kormányzat és az államháztartás rendes menetének feltételei, a politikai harcban kiéleződött kérdések, amelyek a szünetelőtti parlamenti politikának ütközőpontjai voltak. Szóval nagy az a perspektíva, amelyet az őszi politikai campagne mutat. — Az ősz egyébként is a legtermékenyebb társadalmi munka évadja. Mintha a nyári pihenő folytán felfrissült és megfeszült erők keresnék a kiegyenlítődet, nagy lendülettel és hatalmas energiával indul meg az emberi cselekvés minden ágazatában a munka. Hogy úgy mondjuk, ekkor a legelevenebb az élet zajlása, ekkor a legintenzívebb az a küzdelem, melyet az emberiség a maga élete céljaiért folytat. — E küzdelemből a »Magyar Hírlap» bőven kivette és kiveszi a maga részét. A politikai, gazdasági és társadalmi harcok hű krónikása ez az újság. Nap-nap után beszámol mindenről és magyar politikájával, — amelyet tizenhét éven át követett megtántoríthatatlanul! — nemcsak kronikási tisztének tesz eleget, hanem ellenőri, megkritizálja is az eseményeket. Bő és megbízható információi teszik lehetővé, hogy ennek a kötelességének megfelelhessen. — A jövőben is rendelkezésünkre állanak ezek a hírforrások egy politikai, mint minden más téren. A »Magyar Hírlap» pontosan és lelkiismeretesen ad hirt minden bel- és külföldi eseményről. Saját tudósítói vannak az ország minden nagy városában s a külföldi metropolisokban. Belső munkatársai — a magyar hírlapírás elősmert kitünőségei! — minden szenzációsabb eseményről a maguk helyszíni tapasztalatai révén adnak számot. Ríportjaink színesek, kimerítőek és — mindenkifele! — igazak. Rovataink mindent felölelnek s minden felől pontosan tájékoztatják az olvasót. — A pontos hírszolgálat mellett pedig bőségesen gondoskodunk a mulattató és tanító olvasmányokról is. Tárcarovatunk elsőrangú, a »Tudományos csevegés» és »Apró szenzációk» című rovatok tanulságosak. Szórakoztatnak: a »Társaság», a »Séta a színházak körül», a »Mindenféle a folyosóról» és más hasonló rovatok. — Husvétkor és karácsony-

kor külön meglepetésben részeseim olvasóink. Most husvétkor a pompás »Mese Album»-ot küldtük szét; karácsonykor a fényes kiállítású »Album-naptár»-t kapja meg minden előfizető. — A »Magyar Hírlap» előfizetési ára: egy hónapra 2 K 40 f., két hónapra 4 K 80 f., negyed évre 7 K., fél évre 14 K., egész évre 28 K.

Értesítés.

Szent Ferenc III. rendének Congregatiója értesíti a helybeli és vidéki szülőket, hogy kézimunka és varró iskoláját, népiskolát végzett leányok oktatására, folyó évi október hó 1-én megnyitja. A beiratások, a holt napi naptól kezdve, délelőtt 8 órától 11-ig, délután pedig 2-től 5-ig az intézet helyiségében Gróf Apponyi-utca, 4. szám (Kürtiféle ház) alatt eszközöltnék. Csongrád, 1907. szept. 22.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kecskeméti kir. járásbírósnak 1907. évi 6716. számú végzése következtében dr. Zámbo Géza ügyvéd által képviselt Félégházi mezőgazdasági ipar- és kereskedelmi bank javára Mészáros Hendrik és társa ellen 85 kor. 66 fill. s jár. erejéig 1907. évi augusztus hó 19-én fogantatosított kielégítési vérehajtás útján lefoglalt és 650 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 2 ló nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbírósnak 1907-ik évi V. 411/2 számú végzése folytán 85 kor. 66 fill. hátralékos tőkekövetelés, újabb költségek erejéig, végrehajtást szenvedettek lakásán Csongrádon leendő megtartására 1907. évi október hó 1-ső napjának délelőtti 10 órája határidőül kítűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltnék.

Kelt Csongrádon, 1907. évi szept. hó 17. napján.

R. Papp István,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetemény.

Az 1907/8. évi fegyveradó kivetési lajstrom 1907. évi szeptember hó 30-ik napjától 1907. évi október 8. napjáig, — továbbá az 1907. évi hadmentességi díj lajstrom 1907. szeptember hó 30. napjától 1907. október hó 7-ik napjáig a számtisztviselő hivatalban közszemlére tétetik, hol azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s az ellen azok, kik ezen adónemmel a múlt évben is megróva voltak a lajstrom kitételének napjától, s azok pedig, kik ezen adónemmel megróva nem voltak, adótarozásainak az adókönyvecskéikben történt bejegyzéstől számított 15 nap alatt felszólamlásaikat az előjárósághoz benyújthatják. — Az elkésve beadott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak. Csongrád, 1907. szeptember 27.

Kovács, II. jegyző.

Soós Józsefnek Szentesen,

III. tized Vásárhelyi-utca 87. számú háza — melyben egy kitünő forgalmu tágas korcsmahelyiség van — szabad kézből eladó. Ertekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

Pályázati hirdetmény.

Csongrád vármegye csongrádi járásához tartozó Csanytelek és Tömörkény községekből, Felgyő és Fehértó pusztákból, Csanytelek székhellyel szervezett körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazása 800 kor. törzsfizetés, 300 kor. lakbér és a szabályrendeletileg megillető mellékjövödelem.

Akik ezen állást elnyerni óhajtják, szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket, hozzám a folyó évi október hó 9. napjának délután 5 órájáig terjesszék be.

A választás határidejéül folyó évi október hó 10. napjának délelőtti 9 óráját, Csanytelek község házához tűzöm ki.

Csongrád, 1907. szeptember 18.

Nyiry Gyula,
fb. főszolgabíró.

21 féle, városunk főbb épületeit ábrázoló gyönyörű kivitelű képes levelező lap érkezett Weisz Márk könyvkereskedésébe.

Tüdővész gyógyítása.

Dr. Spengler Károly, dávisi orvos módszere szerint vezetett »Tüdővész ellen oltó intézetet« rendeztem be Szegeden, Takaréktár-u. 3. szám alatt.

Dr. Krausz József.

A legújabb szenzáció!

5 kedvelt operette ingyen

5 kedvelt operettet ingyen kap minden vevő aki nálam vásárol

egy Operette-Gramofont.

Ara 30 korona teljes felszereléssel együtt.

Az „Operette-Gramofon“ az 5 nagy patent lemezzel együtt, kapható egyedül csakis:

Wagner a „Hangszer Király“-nál.

Magyarország legnagyobb raktára különleges és műkedvelői hangszerekben.

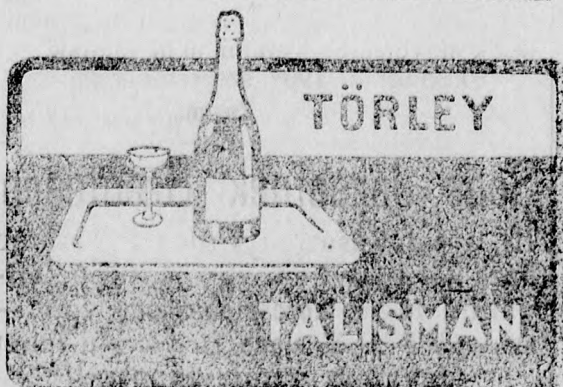
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 15/v.

Szabad megtekintés! Szabad megtekintés!

Telefon 67-85.

A csongrád-városi takarékpénztár

Csemegi-féle bérházában egy 4 szobából és hozzávaló mellékhelyiségekből álló uri lakás azonnal kiadó. A feltételek megtudhatók a takarékhivatalában.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNNAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNNAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevésbé kiadós szénnavval.

Megbízható, szigorúan lelküismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/2 és 1/4 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál!

Muschong-buziásfürdői szénnavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn

Sürgönyoim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. szám.

Törekvő emberek figyelmébe!

T. Szücs Mihály és Társa cég Nagyváradon, füzes fatelep 3 szám alatt ajánlja új alakú és igen célszerű, törvényesen védett

saját rendszerű hornyolt cement tetőcserépkézi gépeit, cement és homok keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető. Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építések és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyártathatják, mivel a gépek hordozhatók, és bárhol felláthatók; az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az őszi idő.

Kérjük mielőbb érdeklődni bővebb értesítést személyesen vagy levél útján lenti cégtől beszerezni szíveskedjék, hol a gyártás módja, a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

TANKÖNYVEK,

továbbá a tanárok és tanítók által meghatározott

ÍRÓ- és RAJZSZEREK

bevásárlására ajánlom 22 év óta fennálló könyvkereskedésemet.

Jutányos árak, legszolidabb kiszolgálás!

Weisz Márk,

könyvkereskedése és könyvnyomdája
Csongrádon.